

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **Mgr. V. V. F.**, bytem x, zastoupeného: JUDr. Věrou Škvorovou, Ph.D., advokátkou se sídlem AK Francouzská 4, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, 110 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2012 čj. S-MHMP 1415735/2012,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí ze dne 8. 11. 2012 čj. S-MHMP 1415735/2012 se ruší a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen uhradit žalobci náklady řízení ve výši 15.342,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobce do jednoho měsíce od nabytí právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2012 čj. S-MHMP 1415735/2012, kterým bylo změněno rozhodnutí ve výrokové části o vině i o uložené sankci a ve zbytku bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10, občanskosprávního odboru, ze dne 20. 9. 2012, čj. R1109/2012/OOS/DUŠ-39. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“), a v němž bylo rozhodováno i o nároku na náhradu škody vzneseném poškozenou M. D., nar. x, trvale hlášena na adrese x (dále jen poškozená).

Výrokovou část o vině změnil odvolací orgán tak, že žalobce uznal vinným ze spáchání stejného přestupku proti občanskému soužití, kterého se však měl dopustit tím, že úmyslně narušil občanské soužití drobným ublížením na zdraví, když dne 3. 9. 2011 kolem 17.30 hod. ve svém bytě, fyzicky napadl poškozenou M. D., a to tak, že ji uchopil zezadu paží kolem krku a silně stisknul a když chtěla poškozená byt opustit, tak ji na chodbě domu vytrhl část vlasů a poté ji udeřil pravou rukou do oblasti horního rtu, čímž M. D. ret poranil.

Odvolací orgán změnu rozhodnutí odůvodnil tím, že z předloženého spisového materiálu, nevyplývá popis skutku tak, jak ho pospal správní orgán I. stupně. Jde o skutečnost, že žalobce měl být v době jeho spáchání pod vlivem alkoholu a také to, že došlo k částečnému zlomení dvou předních horních zubů poškozené. Podle odvolacího správního orgánu z předložených materiálů tento jev nade vší pochybnost prokázán nebyl, přisvědčuje pouze poranění rtu. Vzhledem k tomu, rozhodl udělit pokutu v poloviční výši, než prvostupňový správní orgán. K náhradě uplatněné škody ze strany poškozené, žalovaný odkázal svým nárokem na soud, neboť ve správním řízení poškozená škoda a její výši neprokázala.

Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí neobsahuje povinné náležitosti, vyplývající z ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu s provedeným dokazováním. Podle žalobce v řízení bylo porušeno právo na spravedlivý proces.

Konkrétně žalobce vytýká žalovanému zmatečnost rozhodnutí ve vztahu k úvahám o zranění poškozené, tedy v části, kterou odvolací orgán změnil. Žalobce sice nesouhlasí s výpovědí svědka K., který dosvědčil poranění zubů, nicméně je podle něj jednoznačně dané, že žalovaný z této svědecké výpovědi učinil závěr, který je v rozporu se závěrem správního orgánu prvního stupně a který především nemá oporu v tomto provedeném důkazu. Další zmatečnost při hodnocení důkazu žalobce shledává v tom, že se žalovaný v odůvodnění rozhodnutí ztotožnil se samotným tvrzením žalobce, že v případě poranění zubů, by byla tato skutečnost zaznamenána v prvotních lékařských zprávách, stejně jako bylo zaznamenáno povrchové poranění vlasové části hlavy. Za nelogický pak považuje závěr, v němž žalovaný na podkladě stejných lékařských zpráv uvedl, že došlo ke zranění rtu poškozené. Žalobce zdůrazňuje, že i toto zranění by bylo zachyceno v lékařských zprávách, kdyby bylo na první pohled viditelné.

Žalobce je tak toho názoru, že správní orgány nesprávně vyhodnotily provedené důkazy, neboť žádný z vyslechnutých svědků nepotvrdil zranění poškozené v oblasti úst.

Napadená rozhodnutí považuje žalobce i za nepřezkoumatelná, neboť se nevyjádřily a nevypořádaly s jeho tvrzením, že žalovanou nenapadl, ale bránil se jejímu útoku. Z rozhodnutí pak není zřejmé, na základě jakých důkazů žalovaný dospěl k závěru, že žalobce poškozenou uchopil zezadu paží kolem krku a silně stisknul. Tuto skutečnost tvrdí jen poškozená, přičemž žalobce ji popírá.

Za nesprávné považuje žalobce rozhodnutí také z toho důvodu, že žalobce učinila vinným ze spáchání drobného ublížení na zdraví spočívající v poškození vlasové části hlavy, ačkoliv to sama poškozená nikdy neuváděla.

V neposlední řadě žalobce namítá, že bylo zasaženo i do jeho procesních práv, když zásilku s rozhodnutím o odvolání převzala osoba neznámá právnímu zástupci, nepracující v jeho kanceláři. V rámci zachování jeho práv, mělo být podle žalobce rozhodnutí znovu doručeno.

Žalovaný ve vyjádření odmítl oprávněnost žaloby s tím, že rozhodnutí o přestupku žalobce bylo řádně zdůvodněno, závěry v něm učiněné mají oporu v provedených řízeních čj. S-MHMP 1415735/2012 a čj. R1109/2012/OOS/DUŠ-39 a v předložené spisové dokumentaci.

Ke skutku spočívajícím v uchopení poškozené žalobcem zezadu kolem krku a silném stisknutí, žalovaný uvedl, že správní orgány uvěřily výpovědi poškozené, která shodně uvedla jak při podání vysvětlení na policii dne 4. 9. 2011, tak i při ústním jednání dne 23. 1. 2012: „že ji žalobce chytil do tzv. kravaty a škrtil“; sám žalobce připustil, že k nějakému incidentu a

přetahování došlo. Skutek vytržení části vlasů byl pak potvrzen lékařskými zprávami, v nichž je uvedeno, že vyšetřovaná osoba má povrchní poranění vlasové části hlavy.

K otázce zakrvácení oděvu a obličeje poškozené se podle žalovaného vyjádřit nelze, toto bezpečně prokázáno nebylo, na rozdíl od poranění horního rtu, které prokázáno bylo.

K doručení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012 čj. S-MHMP 745060/2012, zástupci žalobce, se již žalovaný vyjadřoval v odůvodnění napadeného rozhodnutí. V této souvislosti doplnil, že zástupce žalobce měl k dispozici kopii doručky s podpisem oprávněné osoby, která za jeho kancelář rozhodnutí přijala. Bylo proto jeho věcí, zda s provozovatelem poštovních služeb řešil, komu tento v sídle advokátní kanceláře předmětné rozhodnutí předal. Žalovaný proto trvá na svém názoru, že jeho rozhodnutí, bylo zástupci žalobce zasláno řádně do jeho sídla, v souladu s ustanovením § 20 odst. 6 správního řádu.

O žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem čj. 1 A 72/2012 -25 ze dne 2. 10. 2013 tak, že žalobu zamítl, neboť neuznal žádnou z žalobních námitek důvodnou. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, o které rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem čj. 5 As 85/2013 – 30 ze dne 29. 4. 2014 tak, že rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městskému soudu Nejvyšší správní soud v první řadě vytkl, že jeho argumentaci k žalobcem namítanému nedoručení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012 nelze považovat za přezkoumatelnou. V této souvislosti vypíchnul zejména fakt, že zmíněný rozsudek zdejšího soudu postrádá v odůvodnění úvahu, z níž by bylo zřejmé, na základě čeho dospěl městský soud k závěru o doručení předmětného rozhodnutí v souladu s § 20 odst. 6 správního řádu.

Nejvyšší správní soud stejně tak určil jako oprávněnou kasační námitku žalobce, že se městský soud nijak nevypořádal s procesní stránkou námítky, podle které byl žalobce teprve rozhodnutím žalovaného uznán vinným také tím, že poškozené vytrhl část vlasů, přestože takové zranění sama poškozená neuváděla a žalobci k tomuto skutku nebylo nikdy sděleno obvinění.

Obdobně kritický byl Nejvyšší správní soud také v otázce vypořádání námítky týkající se poranění rtu poškozené, které ač by mělo být viditelné, nebylo lékaři v jejich zprávách zaznamenáno. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že ve skutkové větě výroku napadeného rozhodnutí bylo žalobci mimo jiné vytčeno, že „*ji (poškozenou) udeřil pravou rukou do oblasti horního rtu, čímž jí ret poranil*“. Nejvyšší správní soud dodal, že nevypořádal-li se dostatečně městský soud s žalobními námitkami k dílčím útokům, které ve svém souhrnu mají naplňovat skutkovou podstatu projednávaného přestupku, zatížil tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

Městský soud v Praze znovu přezkoumal dle § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu s tím, že přihlédl k právnímu názoru vyslovenému Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozhodnutí tak, jak mu ukládá § 110 odst. 3 s.ř.s. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že **žaloba je důvodná**.

Přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona se dopustí ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. K naplnění skutkové podstaty se předpokládá narušení občanského soužití hrubým jednáním. Občanské soužití, jako tzv. neurčitý právní pojem, můžeme definovat jako jistý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejichž dodržování v určitém čase a místě je ve společnosti obvyklé.

Příklady hrubého jednání, které jsou schopny narušit občanské soužití, stanovuje právě ustanovení § 49 přestupkového zákona. V daném případě měl žalobce naplnit skutkovou podstatu přestupku tím, že drobně ublížil na zdraví. Ublížení na zdraví je rovněž neurčitým právním pojmem, za který je podle názoru soudu třeba považovat např. modřiny, oděrky či způsobení nevolnosti, tedy takové ublížení na zdraví, které nedosahuje intenzity nutnou pro naplnění skutkové podstaty některého z trestných činů.

Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce nesouhlasí s obviněním ze spáchání předmětného přestupku. Jak bylo uvedeno, žalovaný napadeným rozhodnutím změnil především výrok o vině, když skutek popsal tak, že žalobce dne 3. 9. 2011 kolem 17.30 hod. ve svém bytě, fyzicky napadl poškozenou M. D., a to tak, že ji uchopil zezadu paží kolem krku, silně stisknul, a když chtěla poškozená byt opustit, tak ji na chodbě domu vytrhl část vlasů a poté ji udeřil pravou rukou do oblasti horního rtu, čímž jí ret poranil. Žalobce namítá, že takto zjištěný skutečný stav věci nemá oporu ve spisovém materiálu.

Spáchání přestupku byla poškozená oznámit na policii, kde uvedla svou verzi, jak k němu mělo dojít. Mimo jiné uvedla, že po odmítnutí finanční půjčky ji při odchodu měl žalobce uchopit paží kolem krku, silně stiskl a opakoval, že mu má vydat hotovost, protože peníze nutně potřebuje. To poškozená odmítla a snažila se odvrátit útok tím, že ho udeřila do oblasti genitálií. Na to měl žalobce reagovat tím, že poškozenou pustil ze sevření a udeřil ji pěstí do oblasti úst. Na místo spáchání vyjela hlídka policie, ve složení nstržm. K., nstržm. J. a nstržm. P. Z úředního záznamu vyplývá, že žalobce vpustil hlídku do bytu a k věci vypověděl a přiznal, že mezi poškozenou a jím došlo k rozepři. Hlídka si všimla mimo jiné zakrváceného zranění na pravé ruce, proto vyzvala žalobce, aby se k tomu vyjádřil. Následně změnil výpověď s tím, že se mu poškozená z neznámých důvodů pokusila odcizit klíče od bytu, které se mu během potyčky podařilo získat zpět. Doplnil, že zranění mu způsobila poškozená. Dále hlídka popsala stav žalobce a jeho chování během komunikace s hlídkou.

Součástí spisového materiálu je lékařská zpráva z ambulance Chirurgické kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady v Praze, z níž mimo jiné vyplývá, že poškozená se dostavila k vyšetření cca ve 21.33 hod, kde uvedla, že kolem 18.00 hod byla udeřena pěstí. Ošetřující lékař učinil závěr *contusio capitis* [kontuze hlavy = poranění měkkých tkání hlavy, např. podkožní hematomy (lidově „boule“) či oděrky] a požádal o neurologické vyšetření, k němuž se žalobkyně dostavila téhož dne. Policie ČR ve věci požádala znalce z oboru zdravotnictví, aby se vyjádřil ke zranění poškozené. Ten na podkladě úředních záznamů, zachycujících průběh řízení a lékařských zpráv učinil závěr, že na těle poškozené nebyla zjištěna žádná poranění, která by vyžadovala léčení ani zranění, které by zanechalo následky na jejím zdraví.

Obsahem správního spisu je i výměnný list-poukaz vystavený dne 5. 9. 2011 MUDr. A. K., který obsahuje objektivní nález, že poškozená byla napadena pěstí do obličeje v oblasti úst, čímž došlo k zhmoždění horního rtu, včetně poškození (zlomení) horních velkých řezáků. Právě tímto nálezem vysvětlil správní orgán I. stupně zdánlivý rozpor mezi znaleckým posudkem a výrokem jeho rozhodnutí.

Orgány činné v trestním řízení učinily závěr, že jednáním žalobce nedošlo k naplnění znaků trestného činu a postoupily věc správnímu orgánu k projednání, zda žalobce svým jednáním nenaplnil znaky skutkové podstaty některého z přestupků.

Během správního řízení bylo konáno několik ústních jednání, při nichž poškozená navrhovala výslech ošetřujících lékařů, kteří by potvrdili její verzi o tom, že po napadení ze strany žalobce prodělala psychický šok, který jí znemožňoval po určitou dobu výkon její podnikatelské činnosti a skutečnost, že úderem do rtů došlo i k poranění dvou předních zubů. Naproti tomu žalobce uvedl svou verzi události, z níž vyplynulo, že napadeným byl v celém

incidentu on. Ke skutečnosti, že si hlídka policie ČR všimla poranění jeho ruky, uvedl, že k němu došlo při přetahování s poškozenou o klíče, kterými ho měla poškozená poškrábat.

Při dalším jednání žalobce doplnil, že po incidentu s poškozenou musel rovněž vyhledat lékařské vyšetření pro bolest v oblasti ramene.

O přestupku rozhodl nejprve správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 11. 4. 2012, kterým žalobce uznal vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný shledal důvodným a rozhodnutím ze dne 2. 7. 2012 prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Správnímu orgánu prvního stupně zejména vytkl, že v řízení nebylo postaveno najisto, zda žalobce byl v době spáchání pod vlivem alkoholu. Také poukázal na lékařské zprávy ze dne 3. 9. 2011, z nichž nevyplývá, že by poškozená měla zlomené horní řezáky s tím, že by si lékaři zajisté i této skutečnosti všimli, když byla zaznamenána i taková věc jako dávno vytržený zub či operace krku. Žalovaný konstatoval, že pokud žalovaný odmítl obvinění z drobného ublížení na zdraví, měli být vyslechnuti i další svědci, zejména zasahující policisté a lékaři příjmové ambulance. V této souvislosti zdůraznil, že úřední záznamy nepostačují k objasnění skutkového stavu věci.

Správní orgán I. stupně vázán právním názorem žalovaného provedl důkaz výsledkem zasahujícího policisty nastrm. K. Z jeho výpovědi je podstatné, že si na událost vzpomíná s tím, že potvrdil nejen poraněný ret poškozené, ale i že měla ulomený zub. Byli vyslechnuti i další zasahující policisté, ti si však již na konkrétní podrobnosti případu nevzpomněli.

Správní orgán také požádal ošetřující lékaře o vyjádření k jejich lékařským zprávám. Lékaři shodně uvedli, že si nevzpomínají na podrobnosti případu, vysvětlili pojem *contusio capitis*, jako pohmoždění hlavy přičemž dodali, že z dostupné lékařské dokumentace vyplývá, že poškozená neměla na těle viditelné zranění a pokud by došlo k úrazu předních zubů, byla by tato okolnost zachycena ve zprávách.

Správní orgán I. stupně vydal dne 20. 9. 2012 ve věci nové rozhodnutí, kterým žalobce uznal vinným z předmětného přestupku, přičemž popsal skutek drobně pozměněným způsobem nežli v předchozím rozhodnutí. Podle nového prvostupňového rozhodnutí se žalobce měl dopustit přestupku pod vlivem alkoholu ve svém bytě, kde fyzicky napadl poškozenou tak, že ji uchopil zezadu paží kolem krku, silně stisknul, a když chtěla poškozená opustit byt, tak jí na chodbě vytrhl část vlasů a poté poškozenou udeřil pravou rukou do oblasti horního rtu, čímž jí zlomil dva přední horní zuby. S takto popsáním stavem věci se neztotožnil odvolací správní orgán, a proto rozhodnutí ve výrokové části změnil. Podle žalovaného ze spisového materiálu nebylo možno nade vší pochybnost prokázat skutečnost, že byl žalobce v okamžiku spáchání přestupku pod vlivem alkoholu, stejně jako nebylo prokázáno, že by poškozené zlomil dva zuby a přisvědčil pouze poranění rtu.

Soud se nejprve zabíral námitkou žalobce, že mu, či přesněji řečeno jeho právní zástupkyni, nebylo řádně doručeno rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012. V této pasáži odůvodnění vytkl Nejvyšší správní soud zdejšímu soudu nepřezkoumatelnost způsobenou nesprávným závěrem, že bylo věcí zástupkyně žalobce nedoručení zásilky reklamovat u doručujícího orgánu. Pátý senát zároveň podotkl, že není z rozsudku městského soudu patrné, na základě jakých důkazů vzal za prokázané, že rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012 převzala za zástupkyni žalobce některá z osob taxativně uvedených v § 20 odst. 6 správního řádu, když se ve správním spise tak, jak byl zdejšímu (a Nejvyššímu správnímu) soudu předložen, nenachází ani kopie doručenky, kterou mělo být předmětné rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012 doručováno.

Za klíčové NSS označil nutnost posouzení, zda nastaly účinky doručení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012, což má význam pro posouzení otázky, zda bylo v pořadí první

rozhodnutí správního orgánu I. stupně pravomocně zrušeno a zda ve věci není dána překážka zahájeného řízení (litispendence).

Otázkou nabytí právní moci správního rozhodnutí se zabývá § 73 správního řádu, který stanoví, že pokud správní řád nestanoví jinak, je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání. Jelikož v posuzovaném případě jde o rozhodnutí žalovaného, jakožto odvolacího správního orgánu, je proti tomuto rozhodnutí odvolání vyloučeno ze zákona (srov. § 91 odst. 1 správního řádu).

Klíčovou proto zůstává podmínka „oznámení rozhodnutí“, která je nezbytnou z hlediska nabytí právní moci.

Obecné způsoby oznamování rozhodnutí jsou upraveny v § 72 odst. 1 správního řádu a jsou jimi doručení stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí do vlastních rukou nebo ústní vyhlášení rozhodnutí. S ohledem na skutkový stav případu a chybějící doručenkou nelze s jistotou prohlásit, že by stejnopis rozhodnutí ze dne 2. 7. 2012 byl skutečně doručen právní zástupkyni žalobce či některému ze zaměstnanců její kanceláře. Prohlášení žalovaného, že na základě vlastního šetření zjistil, že rozhodnutí bylo předáno paní J. D. dne 4. 7. 2012 zcela postrádá důkazní oporu a soud mu proto nemůže přisvědčit.

I přes uvedené se však zdejší soud domnívá, že rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012 právní moci nabylo, přičemž ho k tomu vede následující úvaha. Byť lze dát za pravdu žalobci, že nebyly naplněny veškeré formální podmínky doručení, nelze setrvávat pouze na takto založené argumentaci, aniž by bylo zároveň přihlédnuto k faktickému průběhu správního řízení a otázka doručení rozhodnutí nebyla vnímána v kontextu celého přestupkového řízení. Předně nutno připomenout, že rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012, je rozhodnutím odvolacího správního orgánu, jímž došlo ke zrušení prvoinstančního správního rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Městský soud naznal, že právě charakter rozhodnutí zapříčinil, že ani přes pozdější seznámení s jeho obsahem nelze v daném případě hovořit o výrazném zásahu do procesních práv žalobce. Ten zrušením prvoinstančního rozhodnutí dosáhl dílčího procesního úspěchu a v daný moment neměl jinou možnost, než vyčkat nového rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jemuž bylo přikázáno ve věci znovu rozhodnout. Že je věc znovu projednávána správním orgánem I. stupně se žalobce dozvěděl dne 1. 8. 2012, kdy bylo jeho právní zástupkyni doručeno předvolání k ústnímu jednání, na jehož základě si právní zástupkyně mohla učinit obrázek o aktuálním procesním vývoji.

Z následného protokolu o ústním jednání ze dne 23. 8. 2012 je evidentní, že žalobce i jeho právní zástupkyně byly během tohoto úkonu seznámeny s obsahem správního spisu v rozmezí čl. 67 – 92, přičemž rozhodnutí žalované ze dne 2. 7. 2014 se nachází na čl. 78. Nejpozději v tento okamžik tak byli adresáti s obsahem rozhodnutí ze dne 2. 7. 2012 seznámeni.

Podstatné pro věc je rovněž to, že žalobce nenamítal, že by se s obsahem rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2014 neseznámil a nenamítal tak popření samotného účelu doručení v materiálním slova smyslu, nýbrž setrval toliko na tvrzených formálních vadách při doručení písemnosti, což soud považuje za příliš formalistický až účelový přístup.

K obecným východiskům, k nimž je nutno přihlížet při interpretaci i aplikaci norem, upravujících doručování úředních písemností (ať již v řízeních soudních či správních) se vyjadřoval Nejvyšší správní soud již rozsudku ze dne 18. 8. 2005, čj. 2 Afs 202/2004, když zdůraznil, že orgány aplikující právo, mezi nimiž zaujímají dominantní pozici nezávislé soudy, musí při své činnosti postupovat tak, aby interpretační a aplikační právní problémy řešily s maximální mírou racionality: „*Právní normativní systém totiž představuje toliko jeden ze způsobů řešení společenských konfliktů, který nelze od ostatních systémů zcela vydělit (a*

nebylo by to ostatně ani smysluplné), a proto také při myšlenkových postupech v oblasti práva nelze abstrahovat od obecně platných pravidel a představ. V daném případě, kdy se spornou jeví otázka výkladu institutu doručování daňových rozhodnutí, z této vstupní obecné úvahy konkrétně plyne, že právní výklad prováděný k tomu specializovanými orgány nemá vést k praktickým důsledkům, jež se zásadně odlišují od běžného vnímání tohoto institutu ve společnosti. Jakkoliv totiž je institut doručování v právním řádu značně významný, operuje i s některými abstraktními termíny (např. tzv. fikce doručení) a má celou řadu konkrétních právních dopadů, nelze zároveň přehlížet fakt, že svojí podstatou se jedná o komunikační prostředek, kdy doručení slouží k seznámení účastníků konkrétního řízení s určitými úkony, provedenými (v daném případě) vrchnostenským orgánem.“

Na zmíněnou úvahu navázal Nejvyšší správní soud také rozsudkem čj. 1 Afs 148/2008 – 73 ze dne 6. 3. 2009: „*Je-li totiž adresát s obsahem písemnosti obeznámen, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, nemá význam. Nedodržení formy tedy samo o sobě neznámá, že se doručení musí zopakovat, rozhodující je, zda se daná písemnost dostala do rukou adresáta.*“

Lze uzavřít, že ač s postupem žalovaného co do doručování rozhodnutí ze dne 2. 7. 2012 nelze souhlasit, nemění to nic na názoru soudu, že žalobce i jeho právní zástupkyně byli s rozhodnutím seznámeni, čímž nastala fikce oznámení, přestože k oznámení (doručení) z hlediska formálního nedošlo. S přihlédnutím k § 73 odst. 1 a § 91 odst. 1 správního řádu dospěl soud k závěru, že první rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 7. 2012 pravomocně zrušeno a ve věci proto nebyla dána překážka litispendence.

Nesporné mezi stranami je, že poškozená byla objednána na terapii v bytě žalobce a že došlo mezi nimi ke konfliktu. V okolnostech a v popisu průběhu incidentu se jejich výpovědi rozcházejí. Z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že po zhodnocení výpovědi poškozené a žalobce se přiklonily ke skutkové verzi poškozené, podle níž byla ona napadena žalobcem a nikoliv naopak, jak předestřel žalobce. Za situace, kdy incidentu nepřihlíželi žádní svědci, je prokazování skutkového průběhu poměrně obtížné, jelikož velmi často dochází ke stavu tzv. tvrzení proti tvrzení. V posuzovaném případě však správní orgány na základě nepřímých důkazů přisvědčily průběhu, který vylíčila ve správním řízení poškozená. Jako relevantní pro tento závěr byla z jejich pohledu hodnocena také skutečnost, že žalobcem tvrzená verze vykazovala značné nejasnosti a nepůsobila nijak přesvědčivě.

Ve výpovědi poškozené neshledaly správní orgány rozpory v části popisu průběhu incidentu, na rozdíl od žalobce, který svou verzi o tom, že byl on tím napadeným, uvedl až v pozdějším průběhu řízení. S tvrzením poškozené, které uvedla již během prvního styku s policií, navíc dle žalovaného koresponduje i obsah lékařských záznamů, vydaných v den, kdy došlo k incidentu.

Dokazování představuje institut, na jehož základě může být potvrzena nebo vyvrácena skutečnost, která je rozhodná pro posouzení a zjištění stavu věci. Ten je přestupkový orgán povinen zjistit tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.

Soud souhlasí s odvolacím správním orgánem v tom, že z provedeného dokazování nebylo možné bez jakýchkoliv pochybností učinit závěr, že v době spáchání přestupku byl žalobce pod vlivem alkoholu, když se první orientační dechové zkoušce podrobil až několik hodin po jeho spáchání. Nebylo tak možné objektivně vyloučit pravdivost tvrzení žalobce o tom, že alkohol vypil až po odchodu poškozené.

Na podkladě provedeného dokazování nebylo možné učinit závěr ani o tom, že žalobce způsobil úderem pěstí do úst i částečné ulomení horních zubů. Soud se ztotožnil s

odvolacím správním orgánem, že tato okolnost by zřejmě byla zachycena v prvotních lékařských zprávách. Přestože svědek K. potvrdil tvrzení poškozené o poranění zubů, existují v daném případě pochybnosti, zda k tomuto poranění došlo v příčinné souvislosti s jednáním žalobce. S ohledem na zásadu *in dubio pro reo*, žalovaný postupoval správně, když tuto okolnost vypustil ze skutkové věty.

Stejně tak ovšem musí dát soud za pravdu žalobci, že skutkový stav věci přesto nebyl zjištěn v míře požadované zákonem tj. tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Žalovaný korigoval rozhodnutí orgánu prvního stupně, když nepřisvědčil následku spočívajícím ve zlomení dvou předních zubů poškozené, leč poranění horního rtu doložené totožným důkazním materiálem přijal, aniž by svůj postup objasnil. Lze souhlasit s žalobcem, že zdůvodnění napadeného rozhodnutí, jež vycházelo z úvahy, že pakliže by poškozená měla poraněny zuby, bylo by to zaznamenáno v prvotních lékařských zprávách, následně tytéž závěry lékařů přehlíží ve vztahu k poranění horního rtu poškozené. Zmínit lze v tomto směru především písemné vyjádření MUDr. J. W., který výslovně uvedl, že z dostupné lékařské dokumentace neměla poškozená na těle žádné viditelné zranění. V podobném duchu se nese také úřední záznam popisující telefonický rozhovor s lékařkou MUDr. Z. S., která na základě lékařské zprávy potvrdila pouze závěr *contusio capitis*, jež přiblížila jako např. zarudnutí na hlavě.

Na tomto místě se soud vyjádří také k námitce žalobce, že byl uznán vinným tím, že poškozené vytrhl část vlasů, přestože takové zranění sama poškozená neuváděla a žalobci k tomuto skutku nebylo nikdy sděleno obvinění.

Obecně lze konstatovat, že není nepřipustné, aby v průběhu přestupkového řízení byla v důsledku doplněného dokazování upravována skutková věta. V projednávané věci takto došlo k několika úpravám, kdy byla napadeným rozhodnutím vypuštěna pasáž, podle které byl žalobce v době spáchání pod vlivem alkoholu, stejně jako byla vypuštěna část skutkové věty popisující zranění zubů poškozené. Oproti tomu přibyla pasáž, podle které žalobce vytrhl poškozené část vlasů.

Nelze s žalobcem souhlasit, že by uvedené změny znamenaly, že by žalovaný rozhodl výrokem o vině o jiném skutku, než pro který bylo přestupkové řízení zahájeno. Zcela postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, přičemž správní orgány musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž došlo v průběhu řízení, bez ohledu na to, zda postavení obviněného zlepšují nebo zhoršují. Není proto vyloučeno, aby se některé skutečnosti popsané ve skutkové větě v konečném rozhodnutí lišily oproti stavu, jaký byl na počátku řízení. V tomto směru se soud neztotožňuje s námitkou žalobce a je přesvědčen o tom, že došlo pouze k upřesnění skutkového stavu, který je stejný jako v oznámení o zahájení přestupkového řízení.

Problémem však je, že ač se nejedná o změnu předmětu řízení, ale o jeho upřesnění, tak daná změna nevyplynula z provedeného dokazování a v tomto ohledu je žalobcova námitka důvodná. Část obsahující „vytržení části vlasů“ se objevuje poprvé v novém rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které bylo vydáno po novém projednání věci s ohledem na zrušující rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2012. Soud ze spisového materiálu zjistil, že vytržení vlasů nemá v důkazním materiálu oporu (ani poškozená nepředkládala správním orgánům popis událostí, který by tento následek jednání žalobce zahrnoval). Pokud žalovaný namítá, že povrchní poranění vlasové části hlavy bylo uvedeno v lékařské zprávě ze dne 3. 9. 2011, jde dle názoru soudu toliko o klasifikaci poškození zdraví odpovídající závěru *contusio capitis* = pohmoždění hlavy provedené podle přílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb. o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění a nikoliv o další popis zranění poškozené. Napadené rozhodnutí správního orgánu a skutková věta tudíž nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu).

Nad rámce uvedeného nutno uznat, že prokazování skutkového průběhu projednávaného případu bylo z hlediska správních orgánů poměrně obtížné. Kriticky soud hodnotí zejména práci policejních hlídek přivolaných na místo, kde došlo k přestupku. Přestože se jich na místě incidentu pohybovalo několik, nebyl žádným z policistů zaznamenán rozsah zranění poškozené a ve správním spise jsou pouze fotografie bytu, kde se konflikt odehrál, což je důkazní materiál více méně marginální hodnoty. Zcela zásadní rozsah zranění poškozené se proto musí složitě dovozovat z lékařských zpráv, přestože ho bylo možno postavit na jisto pořízením několika fotografií.

Stav, kdy proti sobě stojí především protichůdné výpovědi a neexistují žádné další důkazy, které by do posouzení skutkového děje mohly vnést jasno, není v přestupkových řízeních nijak neobvyklý. V daném případě se však dle zdejšího soudu s výše uvedenou situací správní orgány dostatečně nevypořádaly. Ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů je zřejmé, že jsou do značné míry ovlivněny skutečností, že se vztahují k událostem, jež se odehrály před více než rokem a jako nejpřesvědčivější důkaz se proto jeví lékařské zprávy pořízené ještě v den incidentu.

Nedostatky ve skutkových zjištěních nelze řešit způsobem, který by byl v neprospěch obviněného. V přestupkovém řízení je třeba úplně a nepochybně zjistit a dokázat vinu obviněného a je třeba důsledně dbát na dodržování zásady *in dubio pro reo* existují-li pochybnosti o vině.

S ohledem na uvedené důvody nutno dojít k závěru, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise a soudu proto nezbylo, než takové rozhodnutí zrušit s ohledem na § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč a dále náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 3 úkony [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2014 – tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu a sepsání kasační stížnosti] právní služby v částce 3.100,- Kč za jeden úkon, celkem 9.300,- Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhradu hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 900,-Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky). Právní zástupce prokázal soudu, že je plátcem DPH, a proto se zmíněná částka nákladů právního zastoupení zvyšuje o hodnotu příslušné daňové sazby. Žalovaný je tudíž povinen zaplatit žalobci celkem 15.342,- Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. prosince 2014

**JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně**